

Toimeenpanoryhmä Kansallisen ilmastonmuutokseensopeutumissuunnitelman 2030 toimeenpanemiseksi

Maa- ja metsätalousministeriö on tänään asettanut toimeenpanoryhmän Kansallisen ilmastonmuutokseen sopeutumissuunnitelman 2030 toimeenpanoa varten.

Toimikausi

10.3.2025-31.12.2028

Tausta

Maa- ja metsätalousministeriön johdolla laaditun Kansallisen ilmastonmuutokseen sopeutumissuunnitelman 2030 (KISS2030) päämääränä on, että yhteiskunnan toimijoilla on tahto, keinot ja kyky ennaltaehkäistä, varautua ja hallita sekä luontoon että yhteiskuntaan kohdistuvat ilmastonmuutokseen liittyvät riskit. Suunnitelma sisältää vuoteen 2030 asti keskeiset tavoitteet ja toimet, joilla varaudutaan ja sopeudutaan muuttuvan ilmaston vaikutuksiin. Suunnitelma hyväksyttiin vuoden 2022 joulukuussavaltioneuvoston selontekona. Sopeutumissuunnitelma laaditaan ilmastolain mukaisesti joka toinen hallituskausi ja niiden välisellä hallituskaudella tarkastellaan suunnitelman ajantasaisuutta ja mahdollisten lisätoimien tarvetta.

Sopeutumispolitiikan toimeenpanon lähtökohta ilmatoriskien hallinnan ja sopeutumisen sisällyttämisestä osaksi hallinnonalojen nykyisiä ja tulevia rakenteita, suunnittelua ja toimintatapoja tukee osaltaan toimeenpanon tehokkuutta ja tarkoituksenmukaisuutta. Ilmastolain mukaan ilmastopolitiikan suunnitelmien täytäntöönpanon ohjaus ja seuranta kuuluvat toimialallaan kullekin ministeriölle. Ministeriöt vastaavat siten sopeutumispolitiikan toimeenpanosta ja seurannasta omalla hallinnonallallaan. Maa- ja metsätalousministeriö johtaa suunnitelman toimeenpanon kokonaisuutta.

EU:n ilmastonmuutokseen sopeutumisstrategia (COM/2021/82 final) määrittelee, kuinka Euroopan unioni varautuu ja sopeutuu ilmastonmuutoksen vaikutuksiin sekä tulee ilmastokestäväksi vuoteen 2050 mennessä. EU:n ilmastolaki asettaa kansallisia sopeutumissuunnitelmia koskevia vaatimuksia. EU:n ilmastolain päivitys on käynnissä parhaillaan. Lisäksi nykyisen EU:n komission työohjelman mukaisesti komissio laatii useaa politiikkalohkoa koskevan eurooppalaisen ilmastonmuutokseen sopeutumissuunnitelman vuosina 2025-2026 yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa. Suunnitelmalla pyritään vahvistamaan hyvinvointia, kilpailukykyä ja turvallisuutta muuttuvassa ilmastossa.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Maa- ja metsätalousministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

Kansallisen sopeutumissuunnitelman toimenpiteiden riittävydestä ja tehokkuudesta raportoidaan kalenterivuositain ilmastovuosikertomuksessa (ilmastolaki 18§) sekä joka toinen vuosi Energiaunionin hallintomalliasetuksen ((EU) 2018/1999) ja Pariisin sopimuksen mukaisesti. Sopeutumissuunnitelman toimeenpanon ja sen vaikuttavuuden arviointia varten sopeutumisen seurantarjestelmää tulee vahvistaa ja kehittää edelleen.

Ilmastomuutoksen riskeihin ja vaikutuksiin varautuminen ja sopeutuminen koskettavat yhteiskuntaa laajasti. Siksi sopeutumispolitiikan johdonmukaiseen ja tehokkaaseen toimeenpanoon tulee varautua laajasti yhteiskunnan eri sektoreilla sekä eri hallinnollisilla tasoilla. Valtionhallinnon lisäksi aluetason ja paikallisilla toimijoilla sekä toimijoiden välisellä yhteistyöllä on merkittävä rooli, sillä suuri osa käytännön sopeutumistoimenpiteistä tehdään paikallisella ja alueellisella tasolla.

Tavoitteet ja tehtävät

Tavoitteet: Toimeenpanoryhmän tavoitteena on tukea ilmastomuutoksen vaikutuksiin varautumista ja ilmatoriskien hallintaa edistämällä Kansallisen ilmastomuutokseen sopeutumissuunnitelman 2030 (KISS2030) toimeenpanoa ja tavoitteiden saavuttamista kustannusvaikuttavasti, vuorovaikutteisesti ja yhteistyössä eri hallinnonalojen ja toimijoiden kanssa. Lisäksi toimeenpanoryhmän tavoitteena on vahvistaa sopeutumista koskevien EU-asioiden kansallista valmistelua poikkihallinnollisesti.

Tehtävät: Toimeenpanoryhmän tehtävänä on erityisesti

- 1) varmistaa Kansallisen ilmastomuutokseen sopeutumissuunnitelman toimeenpano hallinnonaloilla ja yhteensovittaa toimeenpanoa hallinnonalakohtaisten sopeutumisohjelmien ja -suunnitelmien kanssa;
 - 2) vahvistaa ilmatoriskien hallinnan näkökulmaa valtioneuvoston strategisessa suunnittelussa, edistää osaltaan kokonaisturvallisuutta sekä varmistaa tutkitun tiedon ja hallinnonalojen asiantuntemuksen laaja-alainen hyödyntäminen sopeutumistyössä;
 - 3) tukea Euroopan unionin ilmastomuutokseen sopeutumiseen liittyvien aloitteiden poikkihallinnollista käsittelyä johdonmukaisesti eri EU:n politiikkalohkojen välillä sekä niiden kansallisessa toimeenpanossa;
 - 4) seurata kansainvälistä toimintaympäristöä ja politiikkakehitystä sopeutumiseen liittyen;
 - 5) edistää tietoisuutta ja yhteiskunnallista keskustelua ilmatoriskeistä ja niiden hallinnasta viestinnän ja vuorovaikutuksen keinoin, ja tukea osaamisen kehittämistä;
 - 6) vahvistaa sopeutumisen viemistä johdonmukaisesti ja tarkoituksenmukaisesti alue- ja kuntatason toimijoiden työhön;
- sekä
- 7) edistää sopeutumisen seurantarjestelmän kehittämistä, ja vahvistaa hallinnonalakohtaisten seurantojen johdonmukaisuutta kansallisen seurantarjestelmän kanssa;
 - 8) vastata eri hallinnonalojen osalta sopeutumistoimien kansalliseen, EU-tason ja kansainväliseen raportointiin tuotettavasta tiedosta; ja
 - 9) osallistua ilmastolain mukaiseen sopeutumissuunnitelman välitarkasteluun.

Organisointi

Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja

luonnonvaraneuvos Kirsi Mäkinen, maa- ja metsätalousministeriö, puheenjohtaja
neuvotteleva virkamies Jaana Kaipainen, maa- ja metsätalousministeriö, varapuheenjohtaja

Jäsenet ja varajäsenet

erityisasiantuntija Laura Rantanen, liikenne- ja viestintäministeriö, jäsen
liikenneneuvos Hanna Perälä, liikenne- ja viestintäministeriö, varajäsen

neuvotteleva virkamies Sanna Paanukoski, maa- ja metsätalousministeriö, jäsen
neuvotteleva virkamies Tapio Tuukkanen, maa- ja metsätalousministeriö, varajäsen
neuvotteleva virkamies Birgitta Vainio-Mattia, maa- ja metsätalousministeriö, jäsen
viestintäasiantuntija Erika Latva-Kyyny, maa- ja metsätalousministeriö, jäsen

kulttuuriasiainneuvos Tapani Sainio, opetus- ja kulttuuriministeriö, jäsen

erityisasiantuntija Sami Heikkilä, puolustusministeriö, jäsen

lääkintöneuvos Mikko Paunio, sosiaali- ja terveysministeriö, jäsen
johtaja Jari Keinänen, sosiaali- ja terveysministeriö, varajäsen

erityisasiantuntija Eero Karjalainen, työ- ja elinkeinoministeriö, jäsen
neuvotteleva virkamies Mika Honkanen, työ- ja elinkeinoministeriö, varajäsen

finanssineuvos Ilari Valjus, valtiovarainministeriö, jäsen
neuvotteleva virkamies Lotta Mattson, valtiovarainministeriö, varajäsen

erityisasiantuntija Susanna Perko, valtioneuvoston kanslia, jäsen

ympäristöneuvos Antti Irjala, ympäristöministeriö, jäsen
erityisasiantuntija Sally Weaver, ympäristöministeriö, varajäsen

Pysyvät asiantuntijat ja varahenkilöt

johtava asiantuntija Maaria Parry, ELY-keskusten valtakunnallinen ilmastoyksikkö
ilmastoasiantuntija Tuukka Rautio, ELY-keskusten valtakunnallinen ilmastoyksikkö

johtava varautumisasiantuntija Tapio Tourula, Huoltovarmuuskeskus
vanhempi varautumisasiantuntija Marjukka Kuittinen, Huoltovarmuuskeskus

yksikön päällikkö Hilppa Gregow, Ilmatieteen laitos
ryhmäpäällikkö Anna Luomaranta, Ilmatieteen laitos

erikoistutkija Jaana Sorvali, Luonnonvarakeskus
johtava tutkija Taru Palosuo, Luonnonvarakeskus

ryhmäpäällikkö Johan Munck af Rosenschöld, Suomen ympäristökeskus
ryhmäpäällikkö Kati Vierikko, Suomen ympäristökeskus

erikoistutkija Päivi Meriläinen, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos
johtava tutkija Jaana Halonen, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos

ympäristöasiantuntija Soile Knuuti, Väylävirasto
apulaisjohtaja Tapio Ojanen, Väylävirasto

Toimeenpanoryhmälle nimetään lisäksi asiantuntijasihteeristö toimeenpanoryhmään nimettyjen organisaatioiden edustajista. Sihteeristön tehtävänä on tukea toimeenpanoryhmän puheenjohtajistoa ja jäseniä työryhmän työskentelyyn liittyen ml. toiminnan suunnittelu ja seuranta.

Toimeenpanoryhmän kokoonpanoa voidaan tarvittaessa täydentää myöhemmin ja ryhmään voidaan tarpeen mukaan kutsua ulkopuolisia asiantuntijoita. Toimeenpanoryhmä voi työskentelynsä organisoimiseksi tarvittaessa perustaa alaryhmiä tai -jaostoja. Lisäksi ryhmä voi tarpeen mukaan perustaa valmisteluhankkeita, järjestää seminaareja sekä tehdä tehtäviinsä liittyviä raportteja ja ehdotuksia.

Naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain 4 a §:n 1 mom. (609/1986, muut. 657/2021) nojalla valtion komiteoissa, neuvottelukunnissa ja muissa vastaavissa toimielimissä tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisestä syystä muuta johdu. Toimeenpanoryhmän tehtävien edellyttämä erityisosaaminen huomioon ottaen, ryhmässä edustetut organisaatiot eivät ole kaikilta osin kyenneet esittämään mies- ja naisehdokkaita tasapuolisesti. Näin ollen toimeenpanoryhmää asetettaessa ei ole voitu noudattaa tasa-arvolain 4 a §:n säännöksiä.

Toimeenpanoryhmän jäsenten nimi- ja organisaatitiedot sekä rooli ja toimikausi julkaistaan valtioneuvoston hankesivuilla hankkeen toimikauden ajaksi.

Kustannukset ja yleiset määräykset

Toimeenpanoryhmä tekee työnsä virkatyönä. Tarvittavat työryhmän kulut maksetaan valtion talousarvion momentilta 30.01.01 (maa- ja metsätalousministeriön toimintamenot).

Raportointi/seuranta

Toimeenpanoryhmä raportoi työstään maa- ja metsätalousministeriölle.

Kansliapäällikkö

Pekka Pesonen

Yksikön päällikkö, luonnonvaraneuvos

Heikki Granholm

Liitteet

-

Jakelu

Maa- ja metsätalousministeriö (RO, LVO, HAKE)
Liikenne- ja viestintäministeriö
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Puolustusministeriö
Sosiaali- ja terveysministeriö
Työ- ja elinkeinoministeriö
Valtioneuvoston kanslia
Valtiovarainministeriö
Ympäristöministeriö
ELY-keskusten valtakunnallinen ilmastoyksikkö

Huoltovarmuuskeskus
Ilmatieteen laitos
Luonnonvarakeskus
Suomen ympäristökeskus
Terveysten- ja hyvinvoinnin laitos
Väylävirasto

Tiedoksi Toimeenpanoryhmän jäsenet ja asiantuntijat varahenkilöineen
Leena Seitovirta, sisäministeriö
Anna Merrifield, ulkoministeriö

VN/4766/2025-MMM-19

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: